

# INHOUD

---

|                                                           |       |
|-----------------------------------------------------------|-------|
| Dankwoord                                                 | V     |
| Tabellen                                                  | XXI   |
| Figuren                                                   | XXV   |
| Lijst van afkortingen van wetgeving België                | XXVII |
| Lijst van afkortingen van wetgeving Nederland             | XXIX  |
| Ten geleide                                               | 1     |
| Hoofdstuk 1. Situering van het onderzoek                  | 3     |
| Hoofdstuk 2. Relevantie van het onderzoek                 | 5     |
| Afdeling 1. Gewijzigd overheidslandschap                  | 5     |
| § 1. Gewijzigde staatsstructuur                           | 5     |
| § 2. Gewijzigd takenpakket                                | 8     |
| Afdeling 2. Statutaire versus contractuele tewerkstelling | 10    |
| Hoofdstuk 3. Afbakening van het onderzoek                 | 15    |
| Hoofdstuk 4. Onderzoeksvragen                             | 17    |
| Hoofdstuk 5. Onderzoeksdoelstellingen                     | 19    |

|                                                                                                                        |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>Hoofdstuk 6. Bronnen en methodologie</b>                                                                            | 21     |
| <br><b>Deel 1. Doorlichting van de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de Belgische publieke sector</b> | <br>25 |
| <br><b>Hoofdstuk 1. Inleiding</b>                                                                                      | <br>27 |
| <b>Afdeling 1. Werkwijze</b>                                                                                           | 27     |
| <b>Afdeling 2. Opbouw</b>                                                                                              | 27     |
| <br><b>Hoofdstuk 2. Technische mankementen</b>                                                                         | <br>29 |
| <b>Afdeling 1. Openbare instellingen: welles nietes</b>                                                                | 29     |
| <b>Afdeling 2. Onaangepaste wetgeving</b>                                                                              | 31     |
| <b>Afdeling 3. Organisatie van de sociale diensten</b>                                                                 | 34     |
| <b>Afdeling 4. Gebrek aan ontsluiting van de protocollen</b>                                                           | 34     |
| <br><b>Hoofdstuk 3. Structuren</b>                                                                                     | <br>37 |
| <b>Afdeling 1. Algemene onderhandelingscomités</b>                                                                     | 37     |
| § 1. Comité voor de federale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten                                    | 37     |
| § 2. Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten                                                      | 39     |
| A. Vrijwel lege doos?                                                                                                  | 39     |
| B. Afdelingen                                                                                                          | 40     |
| C. Onderafdelingen                                                                                                     | 41     |
| § 3. Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten                                                              | 43     |
| A. Overkoepelend onderhandelingscomité                                                                                 | 43     |
| B. Bijzondere bevoegdheden                                                                                             | 43     |
| C. Subcomité                                                                                                           | 44     |
| D. Secretariaat                                                                                                        | 44     |
| <br><b>Afdeling 2. Lagere onderhandelingscomités</b>                                                                   | <br>45 |
| § 1. Sectorcomités                                                                                                     | 45     |
| § 2. (Afzonderlijke) bijzondere comités                                                                                | 48     |
| <br><b>Afdeling 3. Overlegcomités</b>                                                                                  | <br>49 |
| § 1. Hoge overlegcomités                                                                                               | 49     |
| § 2. Basis- en tussenoverlegcomités                                                                                    | 50     |
| § 3. Speciale overlegcomités                                                                                           | 51     |
| <br><b>Afdeling 4. Gemeenschappelijke vergaderingen</b>                                                                | <br>52 |

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Hoofdstuk 4. Sociale (gespreks)partners</b>                     | 53 |
| <b>Afdeling 1. Algemeen</b>                                        | 53 |
| § 1. Geen paritaire samenstelling                                  | 53 |
| § 2. Nood aan “tripartiet” sociaal overleg?                        | 54 |
| <b>Afdeling 2. Overheid</b>                                        | 56 |
| § 1. Voorzitterschap                                               | 56 |
| § 2. Leden van rechtswege                                          | 56 |
| § 3. Vertegenwoordigers in Comité C1                               | 58 |
| § 4. Overlegcomités                                                | 62 |
| <b>Afdeling 3. Vakbonden</b>                                       | 62 |
| § 1. Representativiteit                                            | 62 |
| A. Invulling                                                       | 62 |
| B. Belang                                                          | 67 |
| § 2. Sociale verkiezingen als alternatief?                         | 68 |
| § 3. Bevoegdheid om in rechte op te treden: de wereld op zijn kop? | 69 |
| A. Algemeen                                                        | 69 |
| B. Wetgeving                                                       | 69 |
| C. Raad van State                                                  | 70 |
| D. Grondwettelijk Hof                                              | 72 |
| E. Erkende vakorganisaties                                         | 73 |
| <b>Hoofdstuk 5. Bevoegdheden</b>                                   | 77 |
| <b>Afdeling 1. Getemperd enthousiasme</b>                          | 77 |
| § 1. Vormvereiste                                                  | 77 |
| § 2. Beperkende invulling                                          | 82 |
| § 3. Niet-bindende “akkoorden”                                     | 84 |
| <b>Afdeling 2. Papieren regels</b>                                 | 85 |
| § 1. Intersectorale sociale programmatie                           | 85 |
| § 2. Transpositie van algemeen bindend verklaarde cao's van de NAR | 86 |
| § 3. Minimale rechten                                              | 87 |
| <b>Afdeling 3. Onderhandeling versus overleg</b>                   | 88 |
| <b>Hoofdstuk 6. Publieke sector als “vergeten” sector</b>          | 93 |
| <b>Afdeling 1. Privésector “boven”</b>                             | 93 |
| <b>Afdeling 2. Concrete voorbeelden</b>                            | 93 |
| § 1. Welzijnswetgeving                                             | 93 |
| A. Comités voor preventie en bescherming op het werk               | 93 |
| B. Andere toepassingsproblemen                                     | 94 |
| § 2. Arbeidsreglementenwet                                         | 96 |
| § 3. Arbeidswet                                                    | 99 |

## Hoofdstuk 7. Wildgroei aan “aparte” regelingen 101

### Afdeling 1. Algemeen vakbondsstatuut 101

### Afdeling 2. Afwijkende regelingen 103

- § 1. Algemeen 103
- § 2. Wetgevende macht 103
- § 3. Staatsveiligheid 104
- § 4. Justitie 105
- § 5. Krijgsmacht 107
- § 6. Politie 108
- § 7. Autonome overheidsbedrijven 108

### Afdeling 3. Consequenties 109

### Afdeling 4. Gezondheidssector als culminatiepunt 110

## Hoofdstuk 8. Ontreddering in de sector onderwijs 113

### Afdeling 1. Bevoegdheidskwestie 113

### Afdeling 2. Betrokken partijen 114

### Afdeling 3. Wel of geen “eigen” regelingen in het niet-hoger onderwijs 116

- § 1. Gemeenschapsonderwijs: anders en beter? 116
- § 2. Gesubsidieerd officieel onderwijs: fragmentatie alom 117
- § 3. Gesubsidieerd vrij onderwijs: het ene paritair comité is het andere niet ... 118
- § 4. Netoverschrijdende constructies 119

### Afdeling 4. Hoger onderwijs: verschillende beleidslijnen 121

- § 1. Hogescholen 121
  - A. Verscheidenheid langs Vlaamse zijde 121
  - B. Logica langs Franstalige kant? 122
- § 2. Geen universele regeling voor de universiteiten 122
  - A. Vlaanderen 122
  - B. Doet de Franse Gemeenschap het beter? 124

### Afdeling 5. Binding van akkoorden? 125

- § 1. Twee snelheden 125
- § 2. Goede voornemens aan Vlaamse kant 125
- § 3. Algemeenbindendverklaring door de Franse Gemeenschapsregering 126

### Afdeling 6. Naar een (meer) eenvormige eigen regeling voor het onderwijs? 127

## Hoofdstuk 9. Eenzijdigheid boven wederkerigheid 129

### Afdeling 1. Stand van zaken 129

### Afdeling 2. Toenemende contractuele tewerkstelling 129

|                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 1. Theorie versus praktijk                                                                                                       | 129 |
| § 2. Contractanten als tweederangspersoneelsleden                                                                                  | 132 |
| A. Tussen kaai en schip                                                                                                            | 132 |
| B. Gebrekkige bijzondere ontslagbescherming                                                                                        | 132 |
| <b>Afdeling 3. Cesuur naargelang de rechtsvorm</b>                                                                                 | 134 |
| <b>Afdeling 4. Interferentie met de Cao-Wet</b>                                                                                    | 135 |
| <b>Hoofdstuk 10. Deelbesluit</b>                                                                                                   | 137 |
| <b>Deel 2. Regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de Nederlandse publieke sector in het licht van de normalisering</b> | 143 |
| <b>Hoofdstuk 1. Inleiding</b>                                                                                                      | 145 |
| <b>Hoofdstuk 2. Normaliseringsproces</b>                                                                                           | 147 |
| <b>Hoofdstuk 3. Juridische basis</b>                                                                                               | 149 |
| <b>Afdeling 1. Grondwet</b>                                                                                                        | 149 |
| <b>Afdeling 2. Ambtenarenwet</b>                                                                                                   | 149 |
| § 1. 1929                                                                                                                          | 149 |
| § 2. 2017                                                                                                                          | 150 |
| <b>Afdeling 3. Burgerlijk Wetboek</b>                                                                                              | 153 |
| <b>Afdeling 4. Cao-recht</b>                                                                                                       | 154 |
| <b>Afdeling 5. Wet op de ondernemingsraden</b>                                                                                     | 155 |
| <b>Afdeling 6. Overeenkomst inzake de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid</b>                                                  | 155 |
| <b>Afdeling 7. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren</b>                                                                      | 155 |
| <b>Afdeling 8. Vierlagenmodel</b>                                                                                                  | 156 |
| <b>Hoofdstuk 4. Toepassingsgebied: van ambtenaar naar ambtenaar</b>                                                                | 159 |
| <b>Afdeling 1. Ambtenaar, <i>what's in a name?</i></b>                                                                             | 159 |
| <b>Afdeling 2. Van openbare dienst naar overheidswerkgever</b>                                                                     | 161 |

|                                                               |         |
|---------------------------------------------------------------|---------|
| <b>Afdeling 3. Van aanstelling naar arbeidsovereenkomst</b>   | 162     |
| § 1. Oude regeling                                            | 163     |
| A. Aanstelling                                                | 163     |
| B. Ambtenaren versus contractanten                            | 164     |
| § 2. Nieuwe regeling                                          | 167     |
| A. <i>Big bang</i>                                            | 167     |
| B. Uitzonderingen                                             | 170     |
| 1. Debat                                                      | 170     |
| 2. Categorieën die uitgezonderd zijn                          | 174     |
| 3. Reden voor uitzondering                                    | 177     |
| § 3. Verschuivingen                                           | 183     |
| <br><b>Hoofdstuk 5. Overlegstructuren</b>                     | <br>185 |
| <b>Afdeling 1. Sectoroverleg</b>                              | 185     |
| <b>Afdeling 2. Lokaal overleg</b>                             | 186     |
| <b>Afdeling 3. Centraal overleg</b>                           | 188     |
| <br><b>Hoofdstuk 6. Sociale partners</b>                      | <br>191 |
| <b>Afdeling 1. Overheidsafvaardiging</b>                      | 191     |
| § 1. Sectoroverleg                                            | 191     |
| A. Politiek verantwoordelijken en gemandateerden              | 191     |
| B. Voorzitter                                                 | 192     |
| C. Overige leden van de werkgeversdelegatie                   | 193     |
| D. Deskundigen                                                | 194     |
| E. Secretariaat                                               | 194     |
| F. Interferentie met het budgetrecht en de begrotingscontrole | 194     |
| § 2. Lokaal overleg                                           | 197     |
| § 3. Centraal overleg                                         | 197     |
| <br><b>Afdeling 2. Afvaardiging van de vakorganisaties</b>    | <br>198 |
| § 1. Vakorganisatie(s) naar keuze van overheidswerkgever?     | 198     |
| § 2. Sectoroverleg                                            | 199     |
| A. Vaste partners                                             | 199     |
| B. Andere vakbonden                                           | 200     |
| C. Aantal leden                                               | 201     |
| D. Deskundigen                                                | 201     |
| § 3. Lokaal overleg                                           | 201     |
| § 4. Centraal overleg                                         | 202     |
| § 5. Geen (echte) representativiteitseis                      | 202     |
| <br><b>Hoofdstuk 7. Overlegaangelegenheden</b>                | <br>203 |
| <b>Afdeling 1. Oude regeling</b>                              | 203     |

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Afdeling 2. Nieuwe regeling</b>                         | 204 |
| <b>Hoofdstuk 8. Werking</b>                                | 207 |
| <b>Afdeling 1. Van overeenstemmingsvereiste ...</b>        | 207 |
| § 1. <i>Ratio legis</i>                                    | 207 |
| § 2. Overeenstemmingsvereiste sectoroverleg Rijk           | 207 |
| <b>Afdeling 2. ... Naar “vrije” cao-onderhandelingen</b>   | 209 |
| <b>Afdeling 3. Geschillenregeling</b>                      | 210 |
| <b>Hoofdstuk 9. Aard en resultaten</b>                     | 215 |
| <b>Afdeling 1. Van rechtspositieregeling ...</b>           | 215 |
| § 1. Algemeen bindend voorschrift                          | 215 |
| § 2. Omzetting vereist                                     | 215 |
| § 3. Onbepaalde duur                                       | 216 |
| § 4. Geen cao's                                            | 216 |
| <b>Afdeling 2. ... Naar cao</b>                            | 217 |
| § 1. Rechtstreeks afdwingbaar                              | 217 |
| § 2. Bepaalde duur                                         | 218 |
| § 3. Binding                                               | 219 |
| A. Keuzevrijheid                                           | 219 |
| B. Belang van binding                                      | 219 |
| C. Wettelijke gebondenheid                                 | 221 |
| D. Contractuele gebondenheid                               | 222 |
| E. Algemeenbindendverklaring                               | 222 |
| F. Stilzwijgende aanvaarding                               | 223 |
| G. Weinig problemen                                        | 224 |
| § 4. Types                                                 | 225 |
| § 5. Soorten cao-bepalingen                                | 226 |
| § 6. Wettelijke vereisten voor sluiten van cao             | 227 |
| § 7. Gevolgen van de Wnra                                  | 228 |
| A. Omzetting rechtspositieregeling naar cao                | 228 |
| B. Overgangsrecht                                          | 232 |
| <b>Hoofdstuk 10. Bijzondere regelingen</b>                 | 235 |
| <b>Afdeling 1. Rechterlijke macht, politie en defensie</b> | 235 |
| § 1. Juridische basis                                      | 235 |
| A. Specifieke wetgeving                                    | 235 |
| B. Ambtenarenwet                                           | 236 |
| § 2. Van ambtenaar naar ambtenaar oude stijl               | 236 |
| § 3. Overlegstructuren                                     | 237 |
| § 4. Sociale partners                                      | 237 |
| A. Overheidsafvaardiging                                   | 237 |
| 1. Politiek verantwoordelijken                             | 237 |

|                                                                |                                          |     |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----|
| 2.                                                             | Voorzitter                               | 237 |
| 3.                                                             | Overige leden van de werkgeversdelegatie | 238 |
| 4.                                                             | Deskundigen                              | 238 |
| 5.                                                             | Secretariaat                             | 238 |
| B.                                                             | Afvaardiging van de vakorganisaties      | 239 |
| 1.                                                             | Vaste partners                           | 239 |
| 2.                                                             | Andere vakbonden                         | 239 |
| 3.                                                             | Aantal leden                             | 239 |
| 4.                                                             | Deskundigen                              | 240 |
| § 5.                                                           | Overlegaangelegenheden                   | 240 |
| § 6.                                                           | Werking: behoud overeenstemmingsvereiste | 240 |
| § 7.                                                           | Behoud rechtspositieregeling             | 240 |
| <b>Afdeling 2. De leden die met rechtspraak belast zijn</b>    |                                          | 241 |
| <b>Afdeling 3. De leden van de tuchtcolleges</b>               |                                          | 241 |
| <b>Hoofdstuk 11. Onderwijs</b>                                 |                                          | 243 |
| <b>Afdeling 1. Structuur</b>                                   |                                          | 243 |
| § 1.                                                           | Onderwijssectoren                        | 243 |
| § 2.                                                           | Soorten onderwijs                        | 243 |
| <b>Afdeling 2. Juridische basis</b>                            |                                          | 244 |
| § 1.                                                           | Onderwijswetten                          | 244 |
| § 2.                                                           | Burgerlijk Wetboek                       | 244 |
| § 3.                                                           | Cao-recht                                | 245 |
| § 4.                                                           | Wnra onderwijs                           | 245 |
| <b>Afdeling 3. Van ambtenaar naar werknemer</b>                |                                          | 245 |
| <b>Afdeling 4. Overlegstructuren</b>                           |                                          | 247 |
| <b>Afdeling 5. Sociale partners</b>                            |                                          | 247 |
| § 1.                                                           | Werkgever                                | 247 |
| A.                                                             | Werkgeversverenigingen                   | 247 |
| B.                                                             | Voorzitter                               | 248 |
| C.                                                             | Overige leden                            | 250 |
| D.                                                             | Deskundigen                              | 250 |
| E.                                                             | Secretariaat                             | 250 |
| § 2.                                                           | Vertegenwoordiging van het personeel     | 250 |
| <b>Afdeling 6. Overlegaangelegenheden</b>                      |                                          | 252 |
| <b>Afdeling 7. Werking</b>                                     |                                          | 252 |
| <b>Afdeling 8. Van hybride cao naar privaatrechtelijke cao</b> |                                          | 253 |
| <b>Hoofdstuk 12. Gezondheidssector</b>                         |                                          | 257 |

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Hoofdstuk 13. Vergelijking met de private sector</b>                                                                                 | 259 |
| <b>Hoofdstuk 14. Wederkerigheid boven eenzijdigheid</b>                                                                                 | 261 |
| <b>Hoofdstuk 15. Ondernemingsraden</b>                                                                                                  | 263 |
| <b>Afdeling 1. Medezeggenschap</b>                                                                                                      | 263 |
| <b>Afdeling 2. Toepassingsgebied</b>                                                                                                    | 263 |
| <b>Afdeling 3. Verkiezingen</b>                                                                                                         | 264 |
| <b>Afdeling 4. Specifieke bepalingen publieke sector</b>                                                                                | 265 |
| § 1. Politieke ambtsdragers zijn geen bestuurder                                                                                        | 265 |
| § 2. Primaat van de politiek                                                                                                            | 265 |
| § 3. Rechterlijk primaat                                                                                                                | 268 |
| § 4. Overige specifieke bepalingen                                                                                                      | 269 |
| <b>Afdeling 5. Rechten van de ondernemingsraad</b>                                                                                      | 270 |
| § 1. Overlegrecht en initiatiefrecht                                                                                                    | 270 |
| § 2. Informatierecht                                                                                                                    | 270 |
| § 3. Adviesrecht                                                                                                                        | 271 |
| § 4. Instemmingsrecht                                                                                                                   | 271 |
| § 5. Ondernemingsraad versus vakbonden                                                                                                  | 273 |
| <b>Deelbesluit</b>                                                                                                                      | 277 |
| <br><b>Deel 3. Voorstellen ter modernisering van de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de Belgische publieke sector</b> | 279 |
| <b>Hoofdstuk 1. Inleiding</b>                                                                                                           | 281 |
| <b>Afdeling 1. Opbouw</b>                                                                                                               | 281 |
| <b>Afdeling 2. Nederland is België niet, en omgekeerd</b>                                                                               | 282 |
| § 1. Samenstelling overheidspersoneel                                                                                                   | 282 |
| § 2. Verankering rechtskarakter in de Grondwet                                                                                          | 282 |
| § 3. Sociale bescherming                                                                                                                | 285 |
| § 4. Ontslagregeling                                                                                                                    | 287 |
| § 5. Uitdovend scenario in plaats van <i>big bang</i>                                                                                   | 287 |
| <br><b>Hoofdstuk 2. Vakbondsstatuut in een gemoderniseerde vorm</b>                                                                     | 289 |
| <b>Afdeling 1. Structuren</b>                                                                                                           | 289 |
| § 1. Uitzuiveren bestaande structuren                                                                                                   | 289 |
| A. (Afdelingen) Comité C                                                                                                                | 289 |

|                                                                              |         |
|------------------------------------------------------------------------------|---------|
| B. Subcomité binnen Comité A                                                 | 290     |
| C. Secretariaat van Comité A                                                 | 291     |
| § 2. Herstructureren onderhandelingscomités                                  | 293     |
| § 3. Herstructureren of opheffen overlegcomités                              | 301     |
| <b>Afdeling 2. Sociale (gespreks)partners</b>                                | 301     |
| § 1. Aantal leden per delegatie                                              | 301     |
| § 2. Samenstelling overheidsdelegatie                                        | 302     |
| A. Technische ingrepen                                                       | 302     |
| B. Inhoudelijke correcties                                                   | 303     |
| 1. Neutrale voorzitter                                                       | 303     |
| 2. Nood aan tripartiet sociaal overleg                                       | 304     |
| 3. Betrokkenheid werkgeversorganisaties provinciale en plaatselijke besturen | 304     |
| 4. Werkgeversdelegatie overlegcomités                                        | 307     |
| C. Opgeschoonde samenstelling overheidsafvaardiging                          | 307     |
| 1. Categorieën                                                               | 308     |
| 2. Leden van rechtswege                                                      | 308     |
| § 3. Vakbonden                                                               | 309     |
| A. Representativiteit                                                        | 309     |
| 1. Invulling                                                                 | 309     |
| 2. Her(bek)ijken 10 %-ledenvereiste                                          | 311     |
| 3. Maximum aantal leden                                                      | 312     |
| B. Bevoegdheid om in rechte op te treden                                     | 313     |
| <b>Afdeling 3. Bevoegdheden</b>                                              | 313     |
| § 1. Afschaffen inhoudsloze bepalingen                                       | 313     |
| § 2. Taken (secretariaat) overkoepelend comité                               | 314     |
| § 3. Beperken of afschaffen overlegaanlegenheden                             | 316     |
| § 4. Van vormvereiste naar overeenstemmingsvereiste                          | 316     |
| § 5. Uitbreiden onderhandelingsaanlegenheden                                 | 318     |
| <b>Afdeling 4. Bijzondere regelingen beperken</b>                            | 319     |
| <b>Afdeling 5. Sociale bemiddeling</b>                                       | 322     |
| § 1. Verplichting tot instelling van een procedure voor bemiddeling          | 322     |
| § 2. Taken sociaal bemiddelaars                                              | 322     |
| § 3. Knelpunten en verbetervoorstellen                                       | 324     |
| <b>Afdeling 6. Tussenbesluit</b>                                             | 325     |
| <br><b>Hoofdstuk 3. Uitbreiding van de Cao-Wet tot de publieke sector</b>    | <br>327 |
| <b>Afdeling 1. Stand van zaken</b>                                           | 327     |
| § 1. Principiële niet-toepasselijkheid van de Cao-Wet in de publieke sector  | 327     |
| § 2. Uitzonderingen                                                          | 327     |
| § 3. Rechtsvorm als doorslaggevend criterium                                 | 331     |
| § 4. Toenemende contractuele tewerkstelling                                  | 333     |
| § 5. Geen onverenigbaarheid tussen statutaire benoeming en cao's             | 336     |
| § 6. Nut van cao's in de publieke sector                                     | 337     |
| § 7. Begrotings- en parlementaire controle                                   | 337     |

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Afdeling 2. Veralgemeende toepassing van de Cao-Wet in de publieke sector</b> | 338 |
| § 1. Structuren                                                                  | 338 |
| A. Overkoepelend comité                                                          | 338 |
| B. Onderhandelingen op sectorniveau                                              | 339 |
| C. Onderhandelingen op organisatieniveau                                         | 340 |
| § 2. Sociale (gespreks)partners                                                  | 341 |
| A. Paritaire samenstelling                                                       | 341 |
| B. Werkgeversdelegatie                                                           | 342 |
| 1. Oprichting werkgeversorganisaties?                                            | 342 |
| 2. Samenstelling delegatie                                                       | 343 |
| C. Werknemersorganisaties                                                        | 344 |
| 1. Representativiteit op intersectoraal niveau                                   | 344 |
| 2. Representativiteit op sectoraal niveau                                        | 345 |
| 3. Representativiteit op organisatieniveau                                       | 347 |
| 4. Aanduiding vakbondsdelegatie en verdeling mandaten                            | 347 |
| § 3. Bevoegdheden                                                                | 348 |
| A. Sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten                                 | 348 |
| 1. Inhoud                                                                        | 348 |
| 2. Meerderheidsvereiste                                                          | 349 |
| 3. Geldingsduur                                                                  | 351 |
| 4. Bindende waarde                                                               | 352 |
| 5. Binding                                                                       | 353 |
| 6. Soorten bepalingen                                                            | 354 |
| 7. Beginselen van behoorlijk bestuur                                             | 356 |
| B. Andere bevoegdheden                                                           | 358 |
| <br><b>Afdeling 3. Toepassing Cao-Wet in de gezondheidssector</b>                | 359 |
| <br><b>Afdeling 4. Tussenbesluit</b>                                             | 360 |
| <br><b>Hoofdstuk 4. Eigenzinnige regeling naar het model van de Cao-Wet</b>      | 365 |
| <br><b>Afdeling 1. Structuren</b>                                                | 365 |
| <br><b>Afdeling 2. Sociale (gespreks)partners</b>                                | 367 |
| § 1. Integratie eerdere suggesties in nieuwe regeling                            | 367 |
| § 2. Nieuwe mogelijkheden                                                        | 368 |
| A. Toelaten van nieuwe spelers                                                   | 369 |
| B. Representativiteit naar Nederlands model?                                     | 370 |
| <br><b>Afdeling 3. Bevoegdheden</b>                                              | 372 |
| § 1. Juridisch bindende collectieve akkoorden                                    | 372 |
| § 2. Adviesbevoegdheid                                                           | 375 |
| <br><b>Afdeling 4. Onderwijs als proeftuin</b>                                   | 376 |
| <br><b>Afdeling 5. Tussenbesluit</b>                                             | 379 |

|                                                                        |         |
|------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>Hoofdstuk 5. Andere vormen van inspraak van het personeel</b>       | 383     |
| <b>Afdeling 1. Ondernemingsraad</b>                                    | 383     |
| § 1. Ondernemingsraden in de publieke sector, een goed idee?           | 383     |
| A. Toegevoegde waarde van ondernemingsraden in de publieke sector      | 383     |
| B. Bevoegdheden van de ondernemingsraad                                | 384     |
| § 2. Subcomités als (beter) alternatief?                               | 393     |
| <b>Afdeling 2. Comité voor preventie en bescherming op het werk</b>    | 396     |
| § 1. Piste 1: overlegcomités als welzijnscomités                       | 396     |
| § 2. Piste 2: volwaardige CPBW's in de publieke sector                 | 396     |
| <b>Afdeling 3. Vakbondsafvaardiging</b>                                | 397     |
| <b>Afdeling 4. Tussenbesluit</b>                                       | 398     |
| <br><b>Hoofdstuk 6. Transversale kwesties</b>                          | <br>401 |
| <b>Afdeling 1. Sociale verkiezingen</b>                                | 401     |
| § 1. Sociale verkiezingen in de onderhandelingsstructuren nieuwe stijl | 401     |
| A. Terug van weggeweest?                                               | 401     |
| B. Afweging                                                            | 402     |
| § 2. Sociale verkiezingen in het CPBW                                  | 403     |
| <b>Afdeling 2. Ontslagbescherming overheidscontractanten</b>           | 404     |
| § 1. Situering                                                         | 404     |
| § 2. Ontslagbescherming contractuele afgevaardigden CPBW               | 404     |
| A. Reden                                                               | 404     |
| B. Ontslagregeling                                                     | 405     |
| § 3. Ontslagbescherming andere contractuele vakbondsafgevaardigden     | 407     |
| <b>Afdeling 3. Primaat van de politiek</b>                             | 409     |
| <br><b>Hoofdstuk 7. Deelbesluit</b>                                    | <br>411 |
| <br><b>Eindconclusie en aanbevelingen</b>                              | <br>423 |
| <br><b>Bibliografie</b>                                                | <br>439 |
| <br><b>Hoofdstuk 1. België</b>                                         | <br>441 |
| <b>Afdeling 1. Boeken</b>                                              | 441     |
| <b>Afdeling 2. Bijdragen in boeken</b>                                 | 443     |

|                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| Afdeling 3. Tijdschriftartikelen | 448     |
| Afdeling 4. Onderzoeksrapporten  | 452     |
| <br>Hoofdstuk 2. Nederland       | <br>453 |
| Afdeling 1. Boeken               | 453     |
| Afdeling 2. Bijdragen in boeken  | 455     |
| Afdeling 3. Tijdschriftartikelen | 456     |
| Afdeling 4. Onderzoeksrapporten  | 459     |
| Afdeling 5. Nieuwsberichten      | 459     |
| Afdeling 6. Websites             | 461     |